

GENERELLE ERFARINGER MED ORGANISERING AF VEJPROJEKTER SAMT MERE SPECIFIKKE ERFARINGER FRA OPP PROJEKTET KLIPLEV - SØNDERBORG

TRANSPORTUDVALGETS ÅBNE HØRING OM ORGANISERING AF OPP I FORBINDELSE MED
VEJBYGGERI, 29. AUGUST 2013

FORDELING AF OPGAVER OG RISICI

Eksempler på typiske risici ved vejprojekter:

- Arealerhvervelse
- Arkæologi
- Myndighedsgodkendelser
- Ændringer i planmæssigt grundlag samt nye love og regler
- Ukendt forurening
- Grænser til 3. part

Typisk
Bygherre

- Prisudvikling
- Trafikudvikling efter åbning
- Trafikafvikling under anlægsarbejdet
- Kvalitet i projekteringsgrundlaget (design risici)
- Jordbundsforhold
- Ekstraordinært vejrlig

Afhænger af
kontraktform

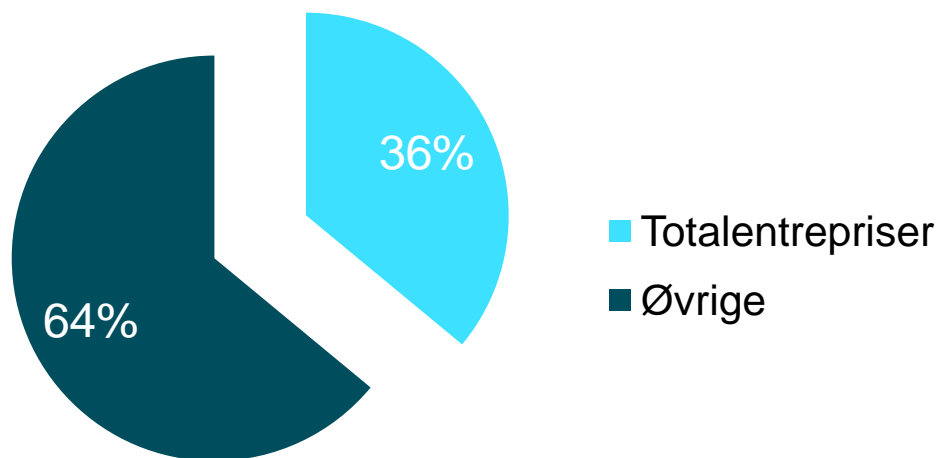
- Mandskab, materialer og leverancer
- Tilrettelæggelse og gennemførelse af anlægsarbejdet
- Kvalitet af udført arbejde

Entreprenør

UDBUDSSTRATEGISKE OVERVEJELSER

Omfang af totalentrepriser i 2012 / 2013

Fordeling af kontraheret volumen

Generelt bruges en bred vifte af entreprise- og samarbejdsformer.

- Men trenden er et større omfang af totalentrepriser

SØNDERBORGMOTORVEJEN

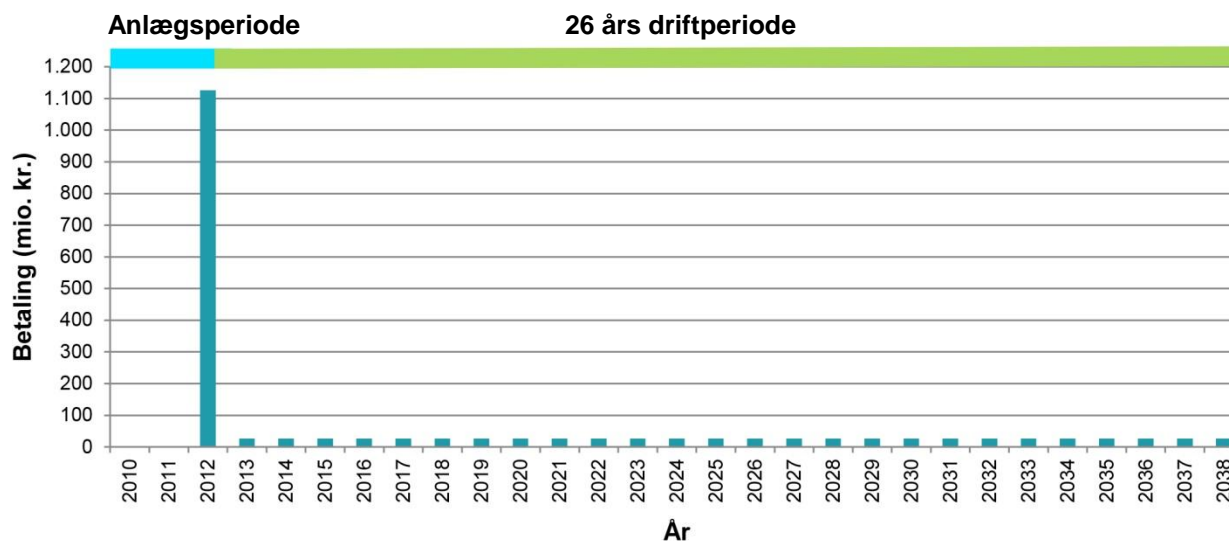
- 26 km 4-sporet motorvej fra Kliplev til Sønderborg
- Arealerhvervelse igangsat i 2008 og forberedende arbejder påbegyndt i 2009
- 3 tilbudsgivere på OPP udbuddet
- Tilbuddet lød på 1.126 mio. kr. i anlægsudgifter + 15,7 mio.kr. pr. år i driftsudgifter over 26 år
- OPP kontrakt underskrevet feb. 2010 og motorvejen åbnet marts 2012
- Evaluering gennemført i 2011
(TRU, Alm. del – bilag 370)

ERFARINGER OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

FINANSIERINGSMODEL

- OPP-selskabernes vanskelighed med langfristede lån grundet finanskrisen samt bygherrens mulighed for at betale gav en helt speciel betalingsmodel

Erfaringer og opmærksomhedspunkter:

- En finansieringsmæssig billig OPP-model for staten**
- Men næppe en model man kan forvente at bruge generelt, da den kræver stor egenkapital hos selskaberne pga. garantistillelse**

ERFARINGER OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER INNOVATION

- OPP-projektet indeholder nye løsninger med hensyn til bl.a.:
 - Linjeafvanding
 - Udformning og udførelse af broer
 - Øget brug af kalkstabilisering

Erfaringer og opmærksomhedspunkter:

- **OPP indebærer frihedsgrader og incitamenter for nye løsninger**
- **Tilsvarende mekanismer kan i princippet også opnås i f.eks. totalentreprise med samme frihedsgrader og incitamenter**

ERFARINGER OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

TID

- Projektet blev færdig 1½ år før tid
- OPP indebærer i forhold til en traditionel kontrakt først betaling ved færdiggørelse
- Reduktion af omkostningerne til OPP-selskabets mellemfinansiering er det afgørende forceringsincitament

Erfaringer og opmærksomhedspunkter:

- **OPP har et incitament til forcering og dermed hurtig færdiggørelse**
- **Tilsvarende incitament kan opnås på alle typer kontrakter, ved ganske enkelt først at betale ved færdiggørelse**
- **Der skal dog betales for mellemfinansieringen og det kræver finansielt stærke tilbudsgivere, hvilket kan reducere antallet af bydende**
- **Der findes også andre billige forceringsincitamenter uden mellemfinansiering, f.eks. bonus og bod**

ERFARINGER OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

ANLÆGSOMKOSTNINGER

- Vejdirektoratet fik et fordelagtigt tilbud, hvor det samlede tilbud var 160 mio. kr. lavere end næst billigste tilbud
- Tilbuddet lå pænt under det afsatte budget
- Konkurrenceudsat i en periode med meget stor konkurrence i markedet ultimo 2009 grundet den økonomiske krise
- Tilsvarende gunstige tilbud på andre projekter i samme periode

Erfaringer og opmærksomhedspunkter:

- **I lyset af tilsvarende gunstige tilbud kan ikke afvises, at man også kunne have opnået en tilsvarende prissætning ved en totalentreprise**
- **Men størrelsen og OPP-udbudsformen var også med til at tiltrække en ny udenlandsk og kapitalstræk aktør på markedet**

ERFARINGER OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER ANLÆGSOMKOSTNINGER

Realiserede anlægsomkostninger

Faste priser, indeks: 183,38

Projekt	Km*	Omfang af dalbroer %	Entreprenør udgifter Mio. kr. /km	Total Mio. kr. /km
Bording-Funder (ekskl. bro)	10,6	0	33	49
Bording-Funder (inkl. bro)	11,3	6	54	70
Kliplev-Sønderborg	27,7	0	48	60

* Længde af projektvej

ERFARINGER OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER ANLÆGSOMKOSTNINGER

Realiserede anlægsomkostninger

Faste priser, indeks: 183,38

Projekt	Km*	Omfang af dalbroer %	Entreprenør udgifter Mio. kr. /km	Total Mio. kr. /km
Bording-Funder (ekskl. bro)	10,6	0	33	49
Bording-Funder (inkl. bro)	11,3	6	54	70
Kliplev-Sønderborg	27,7	0	48	60
Brande-Give N	8,5	0	23	31

* Længde af projektvej

ERFARINGER OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER ANLÆGSOMKOSTNINGER

Realiserede anlægsomkostninger

Faste priser, indeks: 183,38

Projekt	Km*	Omfang af dalbroer %	Entreprenør udgifter Mio. kr. /km	Total Mio. kr. /km
Bording-Funder (ekskl. bro)	10,6	0	33	49
Bording-Funder (inkl. bro)	11,3	6	54	70
Kliplev-Sønderborg	27,7	0	48	60
Brande-Give N	8,5	0	23	31
Riis-Ølholm-Vejle (åbner sept. 2013)	27,7	2	Ca. 37	Ca.49

* Længde af projektvej

ERFARINGER OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER ANLÆGSOMKOSTNINGER

Realiserede anlægsomkostninger

Faste priser, indeks: 183,38

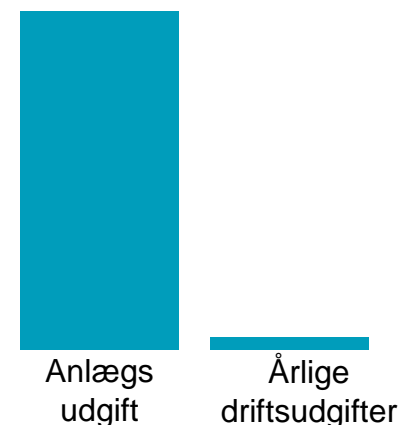
Projekt	Km*	Omfang af dalbroer %	Entreprenør udgifter Mio. kr. /km	Total Mio. kr. /km
Bording-Funder (ekskl. bro)	10,6	0	33	49
Bording-Funder (inkl. bro)	11,3	6	54	70
Kliplev-Sønderborg	27,7	0	48	60
Brande-Give N	8,5	0	23	31
Riis-Ølholm-Vejle (åbner sept. 2013)	27,7	2	Ca. 37	Ca.49
Hårup-Låsby (under anlæg)	11,7	3	ca. 50-60	ca. 65-75

* Længde af projektvej

ERFARINGER OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

DRIFTSOMKOSTNINGER

- For almindelige vejprojekter udgør de årlige driftsomkostninger ca. 1% af anlægsudgiften
- Analyse viser, at drift kan gennemføres mindst lige så billigt i sammenhæng med samlede drift af statsvejene

Erfaringer og opmærksomhedspunkter:

- **Markant forskel mellem anlægsudgift og driftsudgift er et særkende for vejprojekter**
- **Vanskeligt at opnå driftsmæssige stordriftsfordele på et projekt af denne størrelse**
- **OPP "sikrer" midler og incitamentter til optimal drift og vedligehold, men reducerer det politiske prioriteringsrum**

SAMMENFATNING

- Kliplev-Sønderborg har indtil videre været en succes, som har resulteret i et tilfredsstillende projekt til en god pris og færdiggørelse før tid
- Projektet har været en inspirationskilde til udvikling af vores udbudsinstrumenter
- Vi har et godt og professionelt samarbejde med OPP-selskabet
- En lang række forhold indgår i en vurdering af en hensigtsmæssig udbudsstrategi
- Ved valg af OPP skal man være opmærksom på:
 - at for vejprojekter kan mange af de positive mekanismer også opnås i totalentrepriser
 - at vejprojekter har en karakter der gør det vanskeligt at opnå stordriftsfordele på drift
 - at flere ansvarlige for trafikafviklingen komplicerer effektiv udnyttelse af vejnettet